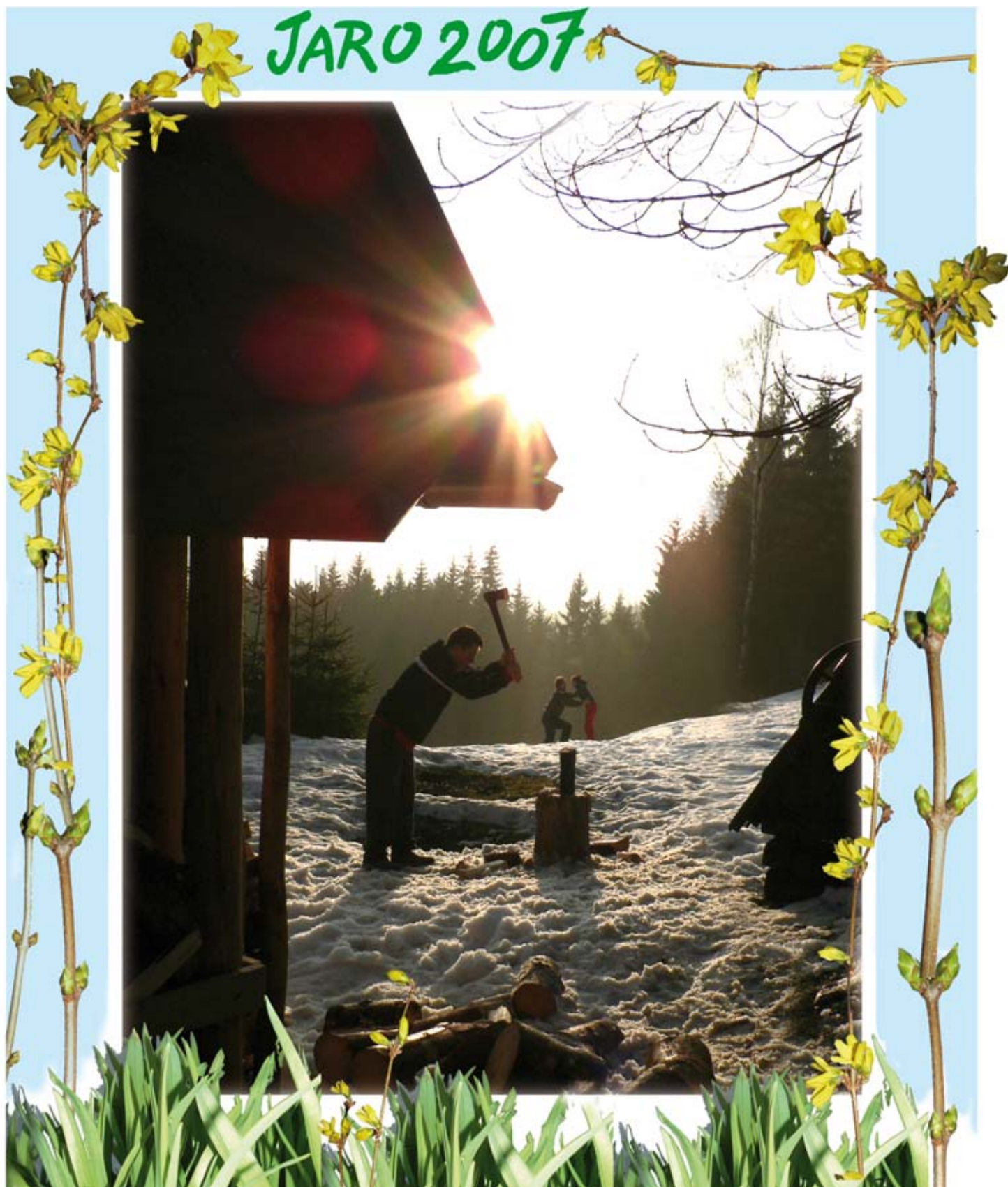

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

JARO 2007

BŘEZEN 2007

Tříkrálová Okoř

Tři králové byli v letošní mdlé zimě jedním z mála připomenutí, že v lednu by se mělo koledovat – v chumelenici! Tříkrálová Okoř, nejstarší pochod na Praze-západ, který pořádali roztočtí tomíci již po 39., se ale vyvedl i v poměrně teplém počasí. Na start se dostavilo skoro osm stovek pochodníků, kteří měli jasný cíl – hrad Okoř. Zde vše klapalo (občerstvení i šermíři) zejména díky ochotě místní radnice. Roztocké turistické maminky napekly koláče, které vděční pochodníci rádi zhltili v cíli. Organizátoři, roztocké TOMy Svišti a Bublíny, mohli být spokojeni. A proto – vzhůru ke 40. jubilejnímu ročníku v roce 2008!

(ton)

24. ledna 2007 zemřel při tragické dopravní nehodě v Ostravě dlouholetý člen vedení oddílu Průzkumník a Papsek, nezapomenutelný kytarista, horolezec, Martin-Polák-KULHY. Trvale na něj budou vzpomínat nejen ostravští vedoucí a kamarádi.

(ika,hroch)

Lékař, woodcrafter, optimista a člověk, který neváhal postavit se do čela obnovené Ligy již v kmetském věku a několik let ji úspěšně vést... 8. února zemřel ve věku 85 let čestný náčelník LLM Mudr. Milouš Stárek. Čest jeho památce!

(ton)

OBSAH

březen 2007

Ilustrační foto: TOM Kadet.

- str. 4 Podsada pro stan Osada,
podle TOM Vatra, Ostrava
Radostný den s kamarády,
J. Dvořáčková, TOM Zálesáci
Komiks z ústředí, J. Hovorka
- str. 5 Představení oddílu Kadet,
Červený Kostelec
- str. 6 Eurokompas, Z. Antošová
Lyžařský výcvikový tábor,
Jirka Homolka, Vsetín
Táboráček z Karviné,
Z. Antošová
- str. 7 24 let uzlování v Ostravě,
39. sraz oddílů na Ostravici,
Rošť'a Kašovský, TOM Čmoudík
- str. 8 Rozhovor s Akimem,
Tomáš Novotný
- str. 10 O fotbalu, milionech a dlouhém
plotu, Tomáš Hlavica, Otrokovice
Geokešing, O. Šejtka, Praha
- str. 11 X. zimní sraz turistů,
Rošť'a Kašovský
Ze života Čolka,
Klára Dvořáková, Praha
- str. 12 Kukla 2007,
Lída Nováčková, Ostrava
- str. 14 Zdravstvejte, everybody,
Petra Nováčková, Ostrava
- str. 16 Týpí jako domov.
Josef Porsch-Ablákela,
- str. 18 Aby bylo pěkně vidět,
Petr Ďoubalík, Býšť
- str. 20 O Finsku, co není v průvodci,
TOM Lysáci, Malenovice
- str. 21 Zprávy z ústředí
- str. 22 Ohlasy,
- str. 23 Narozeniny oddílu,
Vrát'a Hroch Florián,
Roudnice nad Labem
- str. 24 komiks

MILÍ TOMÍCI, CHOVEJTE SE ZDE NAPROSTO TIŠE: NEMLUVTE, NECINKEJTE
PŘEZKAMI BATOŇŮ, NEŠUSTĚTE IGELIŤÁKY. ŽIJE TADY VELICE VZÁCNÝ
TVOR: PLŠÍK LÍSKOVÝ. JE NENÁPADNÝ A DOCELA MALÍČKÝ, ZATO JEHO
ŠVAKROVÁ JE VYSOKOU KOMISAŘKOU PRO ZVÍŘECÍ PRÁVA VE ŠTRASBURKU.

Ilustrační foto: www.vatra.wz.cz.

Stan připravený na natažení plachty.

Podsada pro stan Osada

Prázdniny a tábory se blíží, oddílové podsady se rozpadají a vy se možná právě rozhodujete, zda si nové stanové podsady koupíte, nebo zda si je vyrobíte sami.

Velmi podrobný návod k výrobě podsad nám poslal Milan Domin. Celý výrobní postup najdete na stránkách oddílu TOM Vatra z Ostravy. Je velmi podrobný, nebylo bohužel v možnostech našeho časopisu přetisknout ho na stránkách Tomíka v původním rozsahu. Zevrubně je také zpracován návod na výrobu bytelných táborových kamen.

Odkaz na tyto stránky je:

www.vatra.wz.cz.

(jch)

Špice „kostlivce“ zvenčí stanu.

Horní pant s pouzdrum a „kostlivcem“.

Radostný den s kamarády

Po nějaké době jsme se zase sešli s našimi kamarády z organizace Žijeme. Retardovaní mladí i starší lidé se scházejí ve svém středisku s rodiči i s námi z TOM Zálesáci z Ostravy. Uvítání bylo nádherné, všichni se vítali s úsměvem a objetím.

O přípravu programu se podělily obě skupiny. Nejdříve jsme se rozešli prací při hrabání a svážení listí, potom v klubovně při country tancích. Každý Zálesák má svého kamaráda, s ním tančí, absolvuje soutěže a hry. Takto to bylo i dnes, zábavné hry s obrázky jsme absolvovali po krátké přestávce na místní zahradě. Kombinované dvojice měly za úkol přečíst a splnit zadané úkoly. Učili se například poznávat stromy, zvířata, rostliny, všichni absolvovali slepeckou stezku. Také jsme skákali po obrázcích nakreslených na zemi. Jistě všichni uznáte, že nachystaný oběd byl zasloužený.

Po krátké polední přestávce a siestě jsme pokračovali klidovými aktivitami, stavěli a modelovali jsme obrázky pomocí knoflíků a někteří hráli karty.

Vše velmi dobře dopadlo, všichni byli spokojeni s programem i s odvedenou prací.

Budou to už pomalu 2 roky, co se setkává náš oddíl s retardovanými kamarády. Chodíme s nimi také do lesa, opékáme buřtíky, účastníme se FIT bálu. Společně tancujeme a též sólově předvádíme country tance.

Naplánováno máme i další setkání, bude to Mikuláš a čerti. Čerti, to jsme my Zálesáci, Mikuláše předvádí asi 2 metry vysoký kamarád. Už se těšíme, dárečky si připravujeme a předáváme navzájem. Určitě to bude zase laskavé a milé setkání.

*Jana Dvořáčková,
TOM Zálesáci,
Ostrava-Hrabůvka*

KOMIKS Z ÚSTŘEDÍ

Kde? na [www a-tom.cz](http://www.a-tom.cz)

Na webových stránkách Asociace TOM je k vidění fotografický komiks. Hlavními hrdiny jsou Anny Benešová, dlouholetá pracovnice ústředí, a Jiří Hovorka, její nástupce.

Pointu poutavého příběhu vám pochopitelně prozrazovat nebudeme, však máte šanci se k ní dostat sami! Co ale říci můžeme, je fakt, že nemalou roli zde sehrávají trička s velkým oddílovým symbolem – hořcem.

Hořce se objevují nejen na tričkách použitých v komiksu, ústředí nabízí poměrně rozsáhlý sortiment výrobků s tímto logem. Koho tedy zaujmou např. bílá trika s malým znáčkem na prsou, odznaky, nášivky či klíčenky na krk (machršňůra s potiskem hořce), mikiny jednoduchých, složitějších i nejsložitějších střihů, necht se ozve na ústředí, nejlépe právě Jirkovi, (jirka@a-tom.cz, 220 910 460).

Představení oddílu KADET aneb 30 let trvání oddílu

Tak tady nás máte, červenokostecké KADETY, nový oddíl Asociace TOM. Členství jsme si nadělili jako jeden z dárků k 30. výročí trvání oddílu. A jak to tedy s námi vlastně bylo a je ?

Před 30 lety pro nás, současné členy oddílu v šedém dávnověku, založila parta lidí, kteří měli rádi vodu, potápěčský oddíl. A protože se jim kolem plavali děti, tak i oddíl mládeže. Tehdy se věnovali hlavně ploutvovému plavání a podle starých, zahnědlých fotek přiváželi i spoustu medailí. Tehdejší členové jsou našimi otci, a když vyprávějí, s jakým vybavením plavali, potápěli se a později sjížděli řeku, vyvolává to v nás úsměv. Že se dá jet řeka bez neoprenu, helmy a kvalitní záchranné vesty a trénovat ve 12metrovém bazénu s laminátovými ploutvemi a ze závodů vozit medaile? Tomu se nám ani nechce věřit.

Také vyprávění o „přibližovadlech“, kterými se dopravovali, je vždy doprovázeno naším hurónským smíchem. Kam oddílové „dvanácttrojky“ nedojelely, tam je členové oddílu dostrkali. Co je oddíl oddílem, konalo se nespočítatelné množství akcí a oddílem prošlo již více než 200 dětí. Jen letních táborů bylo 26. O některých z nich se vyprávějí legendy. Naši předchůdci nám také vybudovali klubovnu v Lomečku, na kterou jsme patričně hrdí. Po požáru, který způsobil nějaký nenechavec, jsme vybudovali novou a ještě větší a krásnější.

V současné době se scházíme pravidelně 2x týdně. V pondělí v klubovně a ve středu v zimě v tělocvičně, v létě na Brodáku, kde máme loděnici. V zimě navíc ještě každou 2. sobotu jezdíme plavat do náhodského bazénu. To je přes sto schůzek ročně a 14 tréninků v bazénu. A to není všechno. Během školního roku o víkendech a prázdninách se uskuteční kolem 12 vícedenních akcí. Až se naši rodičové často zlobí, že nejsme skoro vůbec doma a že není čas zajet třeba k babičce nebo na rodinný výlet. Kdo by ale odolal volání Úpy, Labe, Orlice, Vavříneckého potoka, nebo dokonce Čertovým proudům? Na brigádu do Temného dolu taky musíme, kam bychom pak v zimě jeli lyžovat! A těžké je také nepodlehnout volání zimních radovánek na Benecku. A co pak je možné se nezúčastnit nočního přepadení v bunkrech, nezdotat pís-

kovcové stěny na Ostaši, neobjevovat zapomenuté kaňony v Broumovských stěnách, navštívit náš oblíbený Vlčí důl v Jeseníkách a nesjet si děsnou Desnou a divokou Moravu? Tak vidíte, na rodinný výlet budeme muset někdy příště. Během roku spolu strávíme přibližně 1000 hodin, což je skoro 42 dní po 24 hodinách. To je, co?

A stále nás to společně baví. I my se těšíme, až budeme za dalších 30 let svým dětem, členům oddílu Kadet vyprávět, jak to vypadalo „v pravěku“ za dob našeho dětství, co jsme v oddíle dělali, kde jsme pluli a putovali a co jsme dokázali.

*Členové oddílu TOM Kadet,
Červený Kostelec*

Eurokompas -bulletin

Čtvrtletník na podporu vzdělávání a mobility v Evropě přináší informace o projektech a programech pro mládež.

Mezi takové právě patří nový program Mládež v akci, který má pět základních akcí:

- Mládež pro Evropu
- Evropská dobrovolná služba
- Mládež ve světě
- Systémy na podporu mládeže
- Podpora evropské spolupráce v oblasti mládeže

Program je určen mladým lidem ve věku 13 až 30 let. O grant může požádat neformální skupina mladých lidí, registrované nestátní neziskové organizace, obecně prospěšná společnost, orgán veřejné správy a ostatní organizace.

Pokud máte zájem o podrobnější informace o programu Mládež v akci, navštivte www.youth.cz.

Jinak se v bulletinu dočtete o zkušenostech mladých lidí, kteří podobné programy absolvovali, najdete zajímavé odkazy na webové stránky apod.

Bulletin si můžete bezplatně objednat na adrese michalu@youth.cz. Vydává jej Česká národní agentura Mládež, NIDM.

Zuzana Antošová

Lyžařský výcvikový tábor 2.-5. 2. 2007

V rámci pololetních prázdnin uskutečnil TOM Tuláci /oddíl rodičů s dětmi / a TOM Lišáci/turistická příprava – mladší děti/lyžařský výcvikový tábor v lyžařském středisku Revúcký raj .

Na kvalitu letošní zimy byly lyžařské podmínky víc než dobré, a tak všichni účastníci akce zažili krásné lyžování se spoustou dalších zimních činností .

Jiří Homolka, TOM Vsetín

Táboráček z Karviné

TOM Lesani zasílají pravidelně na ústředí tomíků svůj oddílový časopis, ve kterém podrobně mapují uplynulé akce a velmi přehledně a poutavě avizují akce budoucí. Formou fotoreportu se dozvíte o výpravách, můžete zavzpomínat s Lesany na letní tábor či si zopakovat stopy zvířat.

Velkou předností časopisu jsou opravdu kvalitní barevné fotografie.

Lesanům děkujeme za zasílání Táboráčku a přejeme mnoho dalších zdařilých výprav a akcí.

Zuzana Antošová

Turistický oddíl mládeže TOM 2611 LESANI
 Asocia TOM, oddíl 2611 LESANI, Družby 1125,
 735 06 Karviná IČ: 75896372 e-mail: lesani@toms.cz
 Kancelář Wiergoz (buď) – vedoucí oddílu, tel. 606 808 409

Zápisné do oddílu
 na II. pololetí šk. roku 2006/2007
 Věření rodiče, v souladu s platnými podmínkami členství vašeho syna
 v Turistickém oddílu Lesani vás prosíme o úhradu zápisného
 na II. pololetí školního roku 2006/2007 ve výši 200 Kč.
 Vybraná částka spoluřadí vaše dítě na list 12 000 Kč za účelů oddílové klubovny.
 Cena: **200 Kč vyřídíme do středy 31. ledna 2007**

Jarní prázdniny - Kusalino
 1. na letní tábor není podmínkou se nám předložit svědění chlapce na horách. Máte tak možnost
 zaplatit také jarní prázdniny doma v letovci a vyjet tak do svého oblíbeného kempu
 dle vašeho výběru a přání. Máte je určeno pro všechny děti oddílu.
 Termín: **13. - 17. února 2007**
 Cena: Záloha **300 Kč** a má být zaplacená
 Doplatek: 300 Kč vyřídíme registrací v den odjezdu
 (zálohu dopravu, ubytování, jídla, vstupné)

Sněhová jednodenko - Aljaška
 Tradiční jarní oddílová akce - zábavy v sněžnicích i netradičních disciplínách
 Termín: **27. nebo 28. ledna 2007**
 Cena: Záloha **70 Kč** vyřídíme na místě!
 Zábavní programy a akce turistického oddílu LESANI
www.lesani.info

24 let uzlování v Ostravě

Celkovým vítězem letošního ročníku se stal Jirka Vilhelm mladší z oddílu Uličníci Orlová. Celý rok se bude pyšnit putovní cenou – modelem plachetnice Cutty Sark...

V sobotu 27. ledna 2007 proběhla Uzlařská regata v Ostravě. Jde o soutěž ve vázání šesti „základních“ uzlů na čas.

Letos se soutěže zúčastnilo 261 závodníků asi z 30 oddílů různých organizací, nejenom z Ostravy. Sečeteme-li závodníky, pořadatele, doprovod a vedoucí, tak na této soutěži bylo kolem 400 lidí, což už se dá považovat za masovou akci. Nejmladšímu účastníkovi (tedy zatím jenom divákovi) byly jen 4 měsíce a nejstaršímu bylo přes šedesát. I to svědčí o oblíbenosti této soutěže v našem kraji. Pro řadu oddílů je tato soutěž i společenská událost.

Naše uzlařská regata je nejstarší masovou soutěží ve vázání uzlů na čas v naší republice. Řada pořadatelů se účastní od prvních ročníků až do současnosti, byť již někteří aktivně nevedou oddíl. Například: Jaroslav Nejedlík – druhý ředitel soutěže, Rostislav Kašovský – kdysi závodník, dnes hlasatel a vedoucí jednoho z pořadatelských oddílů.

Začínalo se stopkami v ruce, vyřazovacím způsobem v jednotlivých rozběhích. Dnes je regata podstatně modernizována. Běží se v osmi dráhách současně. Čas je měřen od výstřelu pistole až po konečné zmáčknutí tlačítka v cíli elektronicky. Data se okamžitě zpracovávají na počítači a promítají na plátno. Vedoucí má tak možnost okamžitě znát čas svých svěřenců. Časy, rozběhy a výsledky se ihned po skončení rozběhu v kategorii vyvěšují. Zvu vás na příští, 25. ročník, odměnou vám bude příjemně strávený den plný vzrušení, emocí ze soutěže a setkání. Přijďte nasát neocenitelnou atmosféru naší Uzlařské regaty.

Rostla Kašovský- Soptík

Nejmladší, dvouletý člen TOM Hogan trénující v polední pauze na závodišti.

39. zimní sraz oddílů Sruby Baníku na Ostravici 6.1.2007

Většina účastníků přijela vlakem do Ostravy. Po sněhu bohužel ani památka (a naštěstí ani bahna moc nebylo), a tak jsme v pohodě vyšlapali ke srubům a do nástupu oddíly připravovaly soutěže pro ostatní. Na zahajovacím nástupu vybral náš krajský náčelník Pirát-Mojmír do zapečetěné pokladničky - lucerničky od každého 20,- Kč na Nadaci Světluška v rámci Novoročního čtyřlístku. Jelikož se nás sešlo 205 z 19 oddílů, tak si můžete propočítat, kolik jsme vybrali. Každý dostal kalendářík a památeční lepící odznak. Celou sbírku pořádá Nadační fond Českého rozhlasu společně s KČT. No, a potom začalo deset soutěží, které si připravily oddíly. Průzkumníci měli tradiční Suchý slalom, Hogani Pseudolakros, Čmoudíci Vyvolené číslo, Paprsek Provaz, Tuláci Medvědici, Zálesáci Gumové křížení, Sylvatici Xichty, dále měl jeden oddíl dokonce nějaký trojboj či čtyřboj, další lesní golf atd. Ve volných chvílích si tomíci hráli vybíjenou, lakros a tak dále, vedoucí si měnili PF... Odpoledne se na nástupu vyhlásily výsledky a po něm jsme udělali rojnicí a vysbírali celý přilehlý plac a les, protože to příroda potřebovala. Při loučení jsme si slíbili setkat se zase za rok na jubilejním 40. ročníku Zimního srazu.

*Rostla Kašovský,
TOM Čmoudík, Ostrava*

Rozhovor s Akimem - Petrem Mikou

1. Co právě podniká náš nejstarší (a chce se mi říci, že jeden z nejslavnějších) oddílů? Jak tráví zimu a předjaří bez sněhu?

BVÚ i bez sněhu neví, kam dřív skočit. Díky tomu, jak máme v posledních letech nastaven program, tak se nezastavíme v průběhu celého týdne. Kromě tradičních víkendových a všech prázdninových (teď se zrovna chystáme na jarní prázdninovou výpravu) mají naši členové také celou řadu aktivit v průběhu pracovního týdne. Od různých kroužků (počítačový, modelářský, hokej či tělocvična) až k větším akcím, na které se připravujeme. Tou nejbližší je už IX. ročník Festivalu Harryho Moučky. Když jsme před osmi lety začínali, netušili jsme, že se tato akce tak ujme a bude mít tak stoupající úroveň. Řada nám podobných oddílů se u nás schází a soutěží jak v divadelních, tak hudebních vystoupeních. No, a my nemůžeme zůstat pozadu – takže to znamená poctivé nacvičování již dnes, i když festival se koná „až“ 3. března 2007. Aby toho nebylo málo, tak se nyní pereme s dokončením, zejména administrativním, našeho nového „Vzdělá-

vacího a treninkového centra“, což je náš úspěšný projekt financovaný ze Strukturálních fondů Evropské unie.

2. Čím žije jeho šéf Akim, takto Petr Mika?

Žije tím, čím žije celé BVÚ. Všim, co jsem popsal výše, ale také řadou neviditelných činností k zajištění veškerých aktivit tak, aby byly přístupné každému z našich členů bez ohledu na jejich sociální situaci. A to se týká jak kluků, tak i těch „starších chlapců“ (dospěláků), kteří zajišťují chod a program pro ostatní – musejí také žít své rodiny.

3. Budováním Centra pro volný čas a pomoc mládeži jste dalece přesáhli horizont běžné oddílové činnosti. Víte, že jakékoliv srovnání kulhá, ale zeptám se: Kde se vzal nápad? Kde energie? Kdo všechno se zapojil? A konečně – kde jste vzali peníze?

Naší snahou vždy bylo využít slávy a dlouhé existence BVÚ, což je zásluha především našeho dlouholetého vedoucího a zakladatele Karla Líby. Na druhé

straně jsme si uvědomili, že je třeba reflektovat dobu a BVÚ dál rozvíjet, abychom neusnuli na vavřínech a byli schopni zaujmout i dnešní chlapce, kteří jsou obklopeni celou řadou konkurenčních aktivit a techniky. Naplněním této myšlenky bylo v roce 1996 zřízení „Centra pro volný čas a pomoc mládeži“. Ale nebojte se – nikterak jsme neuhnuli od dosavadní činnosti a jezdíme stále tábořit, děláme víkendové výpravy, schůzky i tábory, a to ve stále stejném rozsahu jako dříve. Naši činnost jsme rozšířili o řadu aktivit, které jsou pro dnešní kluky zajímavé a atraktivní. Ty mají jakoby „navíc“.

Druhým aspektem, který jsme museli řešit, je materiální, personální a technické zajištění takových aktivit. Personálně – jsou to stále lidé, kteří vyrostli v oddíle. Ekonomicky je to už složitější. K tomuto účelu se BVÚ zapojuje do celé řady projektů, které nejen zpestřují náš program, ale zároveň pomáhají ekonomicky existovat těm,

kteří se oddílu věnují. Počet těchto podniků neustále narůstá a tím nám začala být stávající klubovna těsná a také pro mnohé projekty nevyhovující. Zrodila se tak myšlenka celý areál rozšířit. Hlavním problémem byly ale finance... Proto jsme zpočátku postupovali po malých krůčcích a hledali prostředky pro ten velký. Nejprve jsme vyřídili všechna povolení a vyřešili majetkové vztahy s městem, pak jsme ušetřili a sehnali nějaké prostředky a postavili základy budoucí přístavby. Bohužel stále ten hlavní zdroj nebyl. V roce 2005 jsme se však začali poohlížet po projektech z Evropské unie. Byla to dlouhá cesta, ale nakonec přinesla ovoce, takže na počátku roku 2006 jsme započali a do 4 měsíců ukončili hlavní stavbu nového „Vzdělávacího a tréninkového centra“. Až do současnosti pak probíhaly práce spojené s naplněním celého projektu. Dnes se zdá být definitivně hotovo.

4. Jak je Centrum v praxi využíváno?

Oficiální název projektu zněl „Vzdělávací a tréninkové centrum pro osoby postižené pohybovým handicapem a osoby postižené sociální exkluzí“. Z tohoto dosti komplikovaného názvu není hned zřejmé, že nové Vzdělávací a tréninkové centrum slouží zejména čtyřem cílovým skupinám – tělesně postiženým, absolventům škol, lidem ohroženým sociálním vyloučením a samozřejmě dětem a mládeži. Dostavba také přinesla (a to byl jeden z podstatných záměrů) rozšíření prostoru pro naše volnočasové aktivity. Co je však důležité, areál nabízí využití pro celý náš spolek. V celém našem areálu je řada prostor pro výuku, besedy, či kulturní a společenské akce. Již na podzim jsme tyto rozšířené prostory využili k naší již tradiční akci Rádcovský kurz pro vedoucí družin a mikrokolektivů. Také již zmiňovaný Festival Harryho Moučky využije těchto rozšířených prostor a jistě se nabízí i řada jiných aktivit, pro které dnes náš spolek těžce hledá prostory. Naše Centrum však neposkytuje pouze místo, ale také velmi slušné technické a materiální zázemí. Od počítačových učeben přes vestavěné projekce, ozvučení či moderní didaktickou techniku.

5. Dokážeš propojit práci oddílového vedoucího a šéfa Centra?

Toto byl vždy můj sen, aby tyto dvě složky (komerční a oddílová) žily ve vzájemně prospěšné symbióze. Cesta to byla trnitá... Když totiž začínáte s nad-

šenci, stane se časem, že se musíte stát více profesionály. Pak však zase dochází k potlačování původní myšlenky a dobrovolnictví. Je to na dlouhé povídání, ale dnes se dá říci, že cíl, který jsme si na začátku devadesátých let předsevzali, se vyplnil. Jsme schopni udržet slavné BVÚ tak, jak jsme ho dostali od našich předchůdců, a tím dostát svým závazkům a tradici. Navíc dokážeme nabídnout všem našim členům stejné možnosti, jak využít volný čas bez ohledu na to, v jaké životní situaci se nalézají. V neposlední řadě se dospívajícím snážíme ulehčit vstup do světa dospělých a do pracovního procesu.

Sloučit však všechny role (vedoucího, ředitele centra, kamaráda, staršího bráchy a někdy i otce) je pro mne opravdu mnohdy nemožné. Ale i když člověk nemůže dospět k ideálu, neznamená to, že by se o to neměl alespoň pokoušet. I když se podaří jen zlomek, který pomůže třeba jen jednomu potřebnému, pak to nebylo zbytečné. Ale já jsem přesvědčen, že těch, kterým BVÚ v životě pomohlo a do života něco dalo, je víc daleko víc než pár jednotlivců ...

6. A závěrem – jak trávíš volný čas, pokud ti tedy nějaký vlastně zbývá? Mám na mysli zájmy, hobby, relaxaci...

To je těžké. Mám takový malý syndrom. Jsem přesvědčen, že když po někom něco vyžaduji, měl bych to také sám dodržovat. A protože v BVÚ je velký důraz kladen na docházku, nedokáži ji po jiných vyžadovat a sám na akcích nebýt. I když by občasně vynechání bylo asi ospravedlnitelné, účastním se téměř 100% všech oddílových podniků. A protože náš plán činnosti je opravdu nabitý, mnoho volného času nezůstává. Přesto si občas nějaký vyšetřím, ale i ten nakonec mnohdy trávím v od-

dílové společnosti. S přibývajícím věkem však stále více nalézám své staré přátele a s nimi se občas snažím trávit čas a relaxaci. Sám bohužel relaxovat neumím... A koníčky? Ty jsou vždy spojeny s možností připravit ostatním něco, k čemu by se standardně nedostali. Tak jsem začal jachtařit, abychom mohli dělat s oddílem jachtařské expedice pro ty neaktivnější, začal jsem létat, aby mohli odměnění kluci absolvovat vyhlídkové lety, udělal jsem si řidičák na autobus, aby nás nenechal nějaký řidič na holičkách... a tak je to pořád... ale snad ne navždy, člověk se přece s věkem usadí, nebo ne?

Akime, myslím, že to „usazení“ v tvém případě věru nehrozí. A že by to vlastně byla škoda.

*S Akimem - Petrem Mikou
rozmlouval Tomáš Novotný*

O fotbalu, milionech a dlouhém plotu

Fotbal mám rád. Vydržím se na něj dlouho dívat v televizi a ještě radši jej hraji. Od malička mne na fotbalu fascinovala jeho nenáročnost – stačí mít míč a jde se na to. Místo branek poslouží stromy nebo pouliční lampa, nic víc není potřeba. Ale věci často bývají o něco složitější...

Vzpomínám na dětská léta a neúprosné zápasy za našim domem. Končilo se většinou, až když nebylo vidět na hru, nebo když byl k večeri odvolán majitel míče. Jinak jsme vydrželi dlouhé hodiny pobíhat za koženým a mnohdy jen gumovým kulatým nesmyslem.

Časy se ale mění. Z malých fotbalistů vyrůstají větší a ti mají větší nároky. Těžko je nalákáte na výhodně postavené stromy místo branek – k tomu, aby byla fotbalová práce vidět, je zapotřebí i nějaké to zázemí. Nic proti tomu, je to běžné všude na světě – ve městech vyrůstají obří stadiony, pokládají se hektary umělých či přírodních trávníků s vyhříváním nebo bez – prostě fotbal něco stojí.

Kdo někdy zavítal do klubovny našeho oddílu, jistě musel uznat, že stojí ve velmi vhodné lokalitě. Místo takřka v centru města, přesto izolovano od dopravního ruchu, v blízkosti travnaté plochy, škvárové hřiště, asfaltový ovál, zeď na tenis či jiné sportovní aktivity. Hřiště jsme téměř každý týden využívali ke hrám, stejně tak i přilehlé travní porosty. Prostě, když se řeklo „jdeme ven“, děti sebraly pár míčů a za chvíli už byla hra v plném proudu.

Opět musím napsat „časy se mění“ – dnes už je všechno jinak. Místo škváry, na kterou se fotbalistům samozřejmě nikdy moc nechtělo (což plně chápou – komu někdy byla kartáčkem čistěna škvára z odřeného kolena, ten jistě chápe také...), byla na hřiště položena kvalitní umělá tráva, kolem vyrostly dlouhatánské sloupy s osvětlením a k půlicím čarám přibýly moderní střídačkové boxy. Celá tato „výbava“ prý

přišla na více než 19 milionů korun. Rekonstrukce hřiště by mi nevadila za mák, kdyby to všechno nedoplnil opravdu dlouhý plot, který podstatně změnil celé okolí naší klubovny. Jistě, chápu, že umělý trávník musí zůstat za plotem, není mi ale vůbec jasné, proč oplocení pohlcuje téměř dvakrát větší plochu, než je samotné hřiště včetně přístupových cest...

Podřeno sečteno – za plotem se kromě „našeho“ hřiště a běžeckého oválu ocitly obě travnaté plochy, které nám léta sloužily jako místa ke hrám, a byli jsme odříznuti od nejkratší přístupové cesty ke klubovně. Pečlivým obhlédnutím terénu jsem zjistil, že zeď, přes kterou už léta přehazujeme balóny, fotbalisti nespokli (divím se proč – vždyť si ji mohli vzít taky...), jen se k ní dá dostat pořádnou oklikou.

Vím, že jako oddíl o necelých dvou desítkách členů těžko něco zmůžeme s protesty či peticemi, přesto píšu tento článek. Třeba jen proto, aby nás bylo slyšet... Těžko tato smutná slova dolehnou až k uším povolnějším, inu 19 milionů je 19 milionů, ale i tak je píšu...

Jen se trochu bojím, jestli fotbalisti brzo nebudou potřebovat taky nové šatny, tribuny, či dokonce celý stadion...

Fotbal mám přesto rád. I když už ne tak jako dřív...

Tomáš Chico Hlavica,
TOM OYATE WOAPE,
Otrokovice, www.woape.org

GEOCACHING

Co je to geocaching?

Geocaching je světová hra, kterou hrají uživatelé GPS (Global Positioning System). Hra spočívá v tom, že jeden majitel GPSky schová někde jakýsi „poklad“ a zveřejní jeho přesné zeměpisné souřadnice na internetu. V tu chvíli mohou ostatní hledači pokladů vyrazit do terénu hledat. Pokladem může být plastová krabička od jídla, od filmu či plechová krabička od bonbónů Energit.

V každé tzv. kešce je vždy bloček či papír (logbook), do kterého nalezci zapíší své jméno a několik málo poznámek. Když pak usednou zpět k počítači, označí nalezenou kešku i na příslušných geocachingových stránkách. Teprve tehdy se jim započítá nález. Nejlepší hledači u nás mají dnes kolem 1600 nálezů, ti světově kolem 12000 objevených kešek.

V České republice je uloženo přes 3200 kešek, to nám dává 5. pozici ve světovém žebříčku.

Čím by mohl být geocaching zajímavý pro oddíl?

Každá krabička je uložena na více či méně zajímavém místě, a tak vlastně vznikají neustále nové a nové cíle výletů a procházek. Každá keška má kromě svých souřadnic také tzv. listing, internetovou stránku, na které se většinou popisuje zajímavé místo, kde je keška uložena. Nevěřili byste, kolik zřícenin, hradů, zámků a přírodních památek je místem uložení kešky. Já díky geocachingu navštívil nespočetně zajímavých míst, blíže, či dále od domova a prožil mnoho zajímavých zážitků. Více informací o samotné hře najdete na adrese

<http://www.geocaching.cz> nebo <http://www.geocaching.com>.

Ondra Šejtka,
TOM S.T.A.N., Praha 3

Sraz turistů

Jubilejní X. zimní sraz turistů se uskutečnil na Vysočině ve Žďáru nad Sázavou. Pořadatelé z KČT Vysočina připravili tradiční program – pěší a lyžařské tratě a kulturní program. I přes špatnou předpověď počasí přijelo přes 500 účastníků (z toho přes 400 vícedenních), kteří nenechali pořadatele na holičkách a určitě nelitovali, protože počasí bylo většinou krásné a na Žďársku a Novoměstsku se běžkovat solidně dalo, což dokazují naše fotografie. V doprovodném programu jsme mimo jiné navštívili památku zapsanou do seznamu UNESCO na Zelené hoře – Santiniho barokně gotický poutní kostel sv. Jana Nepomuckého, Mamuta pod Rozšípenou skálou u Hamru, vyslechli zajímavou besedu s pracovníkem CHKO Žďárské vrchy anebo se nechali poučit místním odborníkem na lyže o jejich voskování a údržbě. Poté čestný předseda Ing. Havelka promítl téměř hotovou verzi DVD z Euroranda 2006. Nadchla nás také prohlídka Horáckého muzea v Novém Městě na Moravě, kde zaujala nejenom historie tohoto regionu, ale také výstava historie lyžování a fotografie dobrovolníků ze ZOH v Turíně.

Na závěrečném sobotním Papučovém bále v sokolovně převzala štafetu zimních srazů Bělá nad Radbuzou (Český les), ale to až na rok 2008. Příští sraz v roce 2007 totiž bude už mezinárodní a bude ho pořádat Oblast Moravskoslezská v Mostech u Jablunkova. A tak by to do budoucna chtělo vylepšit pověst tomíků, protože letošní účast našich oddílů byla dost mizivá.

*Za TOM Čmoudík, Ostrava
- Rostislav Kašovský*

Ze života Čolka, kapitola mezholezská

My, Čolci, žijeme bohatým spolkovým životem. Skoro všichni tomíci znají našeho náčelníka Petra, ale Zuřivý Čolek není jen Pěta Balcer, to buď již řečeno. My, Čolci, se každoročně účastníme Tříkrálové Okoře, pomáhali jsme na FICCce, když se konala v Čechách, naši kluci sahalí po medailích v Železném tomíkově, občas je nás vidět při úklidu Bambiriády a tak dále, a tak podobně. Takže není vůbec divu, že sem tam objíždíme i tomíkovské chalupy.

Janov, Dubice či Dědov jsou již naše staré lásky, a tak jsme si tentokrát na Silvestra jeli zamilovat Mezholezy. Byla to naše již druhá návštěva, ale za cedulí MEZHOLEZY nás tentokrát očekávalo úplně jiné stavení než minule. Pomyslný klobouk dolů všem, kteří se podíleli na jeho proměně!

Koncem roku 2006 nás Mezholezy přivítaly sněhovou nadílkou, takže mohla Ela na celých deset minut vyzkoušet funglnové lyže od Ježíška. Začátkem roku 2007 se s námi Mezholezy loučily slunečními paprsky ozařujícími zelenající se louky. Mezitím jsme zažili skoro umrzlé uši, ale i brodění bahnem. Z rozhledny na Korábu jsme se kochali krásným výhledem do kraje Českého lesa, z Výhledů nad Klenčím není vidět kolem skoro nic. Stojí tam zato významný pomník Jindřicha Šimona Baara, který ale zajímal jen mě a Vlastíka, přestože jako malí jsme Hanyžku a Martínka museli číst všichni. Co ale upoutalo opravdu VŠECHNY, byla prodejna parohů a vycpaných zvířat v Chodově. Představte si deset čolků s přilepenými

nosy na výloze! Ještě že měli zavřeno a nemohli jsme vtrhnout dovnitř.

Na závěr nesmím opomenout dvě významné události této čolčí akce – naše dvě malé holčičky, Ela a Týna, dostaly přezdívku od zvuku, který vydávaly téměř neustále. „ŘVOUSENKY“. Ono prosadit se mezi námi, Čolky, kteří nejsme chvíli potichu, to chce pořádné plíce. Druhou významnou událost jsme zvěcnili i v mezholezské kronice. Týna začala chodit! Bez držení, s úsměvem a s vervou! Protože my, Čolci, děláme všechno s úsměvem a vervou! Vy ne?

*Klára Dvořáková,
TOM Zuřivý Čolek,
Praha*

2007

Kukla 2007

- Poděbrady

Docela jsem se těšila na víkend 19.–21. 1. 2007, na víkend ve městě s historií sahající až do dob zapomnění. Sobotní ráno se hlásí motorovou pilou. Větrná smršť prošla městem a vybrala si svou daň. Následuje další smršť, smršť nápadů. To se v divadle Kovárna rozpoutal maraton programů „Kukla 2007“. Michal a Leoš vypadají jako by se s mikrofonom v ruce narodili, tak příjemně působí jejich doprovodné slovo. Propojovací videosnímky mají vtip a myšlenku. Dávají prostor tvárné češtině – kukla nemusí nutně znamenat vývojové stadium motýla, ale třeba zakukleného trestance na útěku s roztomilými nápady.

Divadelní kousky, mluvené slovo, básně, hudba a tanec, film a fotografie, výtvarno. Hodně sympatické bylo, že na jevišti stály vedle sebe třeba úplně malé holky a slečny na vdávání. V hledišti seděli kamarádi z oddílů, vedoucí, vzácní hosté (pan Havelka, pan Stráský), celé předsednictvo spolku a členové poroty věhlasných jmen

(třeba filmovou tvorbu posuzovala Alice Nelis). Než porota rozhodla, kdo je nejlepší, vyslechli jsme vystoupení džezové kapely. Zajímavost – bicí a saxofon byly v rukou děvčat.

Je sobota večer. U nohou mi hučí Labe. Stojím nad jezem a koukám na nasvícený poděbradský zámek. Mohutná stavba má za sebou dlouhou historii. Byli tu Slavníkovci, pak Přemysl Otakar II., Jiřík z Poděbrad... lidé s výraznou stopou v naší historii a moji oblíbenci. Řeka šumí, proud má magickou moc. Na běžící vodu si promítám události uplynulého víkendu. Něco jako filmová střížna. Páteční večer zpestřený splašeným koněm starého vlaku (přestup z pendolína na rozvrzanou soupravu). Příjemné teplo restaurace v hradním příkopu. Zdi poděbradského gymnázia hostící uměnilovné tomíky. V dalším obraze tisknu ruce kamarádům a známým. Záběr na jazykovou učebnu. Jedná tu předsednictvo spolku, kam napřít kroky nejbližší budoucnosti (císař pán na stěně nemá, co by k tomu dodal). Na další scéně se moderní doba hlásí pamětní deskou objevení prvního minerálního pramene, dnes slavné Poděbradky. Startovala éra lázní. Stříh – dokonalé prokrvení dlaní mohutným potleskem pro soutěžící i pořadatele.

Nejsoučasnější současnost – to jsou kluci a děvčata z TOM Robinsoni. Dokázali zorganizovat akci celostátní úrovně a hlavně vymyslet její choreografii. Klobouk dolů. A na tu prima pohodu důstojně shlížel Jiřík z Poděbrad v nadživotní velikosti.

V oparu nedělního rána mizí Jiříkovo město. Vlak spěchá ke Kolínu. Nezmizela však státnická Jiříkova myšlenka spolupráce států a národů Evropy. Modrozlatá vlajka Evropské unie už není snem. Po více než pěti letech!

A jak celé to kláně tomíků dopadlo? To doplní povolanější na webových stránkách asociace – www.a-tom.cz.

*Lída Nováčková,
TOM Stopaři, Ostrava – Poruba*

Finská zima

Na Vánoce jsme si pronajali chatku v Laponsku, asi 90 km za polárním kruhem.

Naše tisícikilometrová cesta z jihu Finska vedla přes množství finských lesů a jezer, občas nějakým městem, kde se dal dočerpát benzín. Dálnic je tu minimálně a po ostatních komunikacích, i když jsou většinou rovné a kvalitní, je povolena osmdesátka. A Finové ji celkem i dodržují.

Nejrychlejší už kope ametyst.

Za Rovaniemi přímo na polárním kruhu je vesnička Santa Claus Village, kde můžete potkat Santa Klause. Rádi jsme se této atrakci vyhnuli.

Na severu jsme zajásali, že konečně vidíme pár kopců (nejvyšší měl 540 m). Už se nám po nich stýskalo. Sněhu ani tady nebylo moc, asi jenom 5–10 cm. Moc jsme se těšili na polární záři a polární tmu. Realita nás trochu zklamala. Polární záře byla trošičku vidět jenom první dvě noci, vypadalo to jako zelené šmouhy na obloze. Podmínek pro vidění polární záře je hned několik – erupce na Slunci, poloha magnetických pólů Země, jasná noc, ale ne silný Měsíc. Prý je nejlepší v září, říjnu a únoru a březnu. Takže máme ještě šanci. Prognózu, hlubší vysvětlení a fotky tohoto krásného úkazu si taky můžete najít v angličtině např. na stránkách www.gedds.alaska.edu/auroraforecast/

Slunce vycházelo kolem 9. hodiny a stmívalo se asi kolem 15. hodiny odpoledne. Měli jsme krásně jasno, takže i viditelnost byla výborná a ani jsme nepostřehli, že vlastně tady je sluníčko za obzorem a nevidíme ho. Můžete si to představit jako světlo, které je úplně těsně po západu anebo před východem slunce. A to se dá při tom i číst z mapy. Právě naše představa byla zkrácená a mysleli jsme, že i přes den bude spíš jenom depresivní šero – a nebylo. Asi jsme ještě byli málo na severu.

Nabízela se tu řada zimních aktivit. Některé z nich byly sice hodně atraktivní, ale dost drahé, jako např. jízda se psím nebo sobím spřežením. Ale co jsme si nenechali ujít, byla návštěva ametystového dolu v Luosto v národním parku Pyhänturi. Vedlo tam několik cest – upravená a osvětlená běžecká stopa, stezka pro pěší, speciální sněžný autobus táhnutý ratrakem anebo nejdražší varianta sněžným skútem.

Nevidí, že je -15 °C, je přestávka ve škole, hybaj ven! Za hřištěm je vidět kluziště vytvořené na fotbalovém hřišti, kdykoliv a zdarma přístupné. Často zde probíhá výuka bruslení v rámci tělocviku.

Průvodce nás rozdělili na finsky a anglicky mluvící skupinu. Napřed nás zavedli do jedné vytopené chaloupky, nabídli teplou šťávu a povídali a ukazovali nám různé druhy ametystu. A pak se šlo dolovat. Jedná se o povrchovou těžbu, a aby to bylo možné i v zimě, tak to mají zastřešené. Takže se šlo dřevěným tunelem, pak každý dostal malé kladívko a mohl si kopat v hlíně a hledat fialové kamínky. Pokud není větší než pěst, tak si ho můžete vzít domů na památku. Našli jsme několik, nebyly ani větší než nehet, ale za tu zkušenost to stálo. Jinak tenhle důl provozují tři chlapi, kteří nás provázeli a pro radost si tady kopou. Chtějí to totiž přenechat svým dorůstajícím dětem, tak s tím dolováním moc nechvátají. Nadchla nás jejich podnikavost.

Taky jsme se byli podívat na psí farmě. Vidět asi 200 tažných psů kolem sebe a hlavně je cítit a pak slyšet najednou výt, to bylo něco. Na sobí farmu jsme

Takhle nám bylo u stolu, když jsme byli malí. Muzeum Heureka, Vantaa.

se dostali už za tmy, ale ochotný pán nám je ukázal za svitu své čelovky. Byli poměrně plaší a nebyli moc na hlazení. Pak jsme ještě bílé soby potkali u silnice a mastnáčky si je vyfotili z auta. V létě se celá stáda sobů válí po silnici. Ale poslední den jsme je potkali i v divočině v rokli Isokuru.

Chodníky v parcích jsou často dřevěné, teď byly docela kluzké. Cestou jsou pro kolemjdoucí přístřešky nebo i chaloupky s krbem, vedle toho chaloupka s dřevem a náradím a další chaloupka jako latrina, (dokonce i pro vozíčkáře!) na civilizovanějších místech. Všude vcelku čisto a pořádek. Dokonce i u lyžařského vleku byl přístřešek na oheň udržovaný celý den. Mohl ses tam ohřát nebo opéct si svého oblíbeného buřta bez chleba a pak vesele pokračovat v zimních sportech.

Opět jsme se několikrát přesvědčili o důvěřivosti Finů. Klíč od chatičky jsme si měli vyzvednout v informační kanceláři; pokud přijedeme až po zavírací době, tak ho budeme mít ve schránce!

A druhý případ byl, když na hřebeni foukalo a šli jsme kolem lanovky, která nebyla právě v provozu. Schovali jsme se do závětrí za malou boudu konečné lanovky. Syn jen tak z legrace zkusil, jestli náhodou není otevřená, a byla a dokonce vytopená. S radostí jsme vešli dovnitř, elektrická kamínka hřála, světlo svítilo, telefon v provozu... Schramstli jsme si svoji čokoládu, vybalili suché rukavice, zabalili se do šátků a vyrazili zahřátí dál. Ze srdce jsme děkovali Finům za to, jací jsou, a doufáme, že budou moct zůstat takoví i nadále, že nenechávají ručičky snad zůstanou jen tam, kde jsou. Škoda, že tohle není možné u nás. Přitom je to jenom pár kilometrů a člověk si připadá jako v říši divů.

Typickou zimní radovánkou Finů je taky rybaření v ledu. Mají k tomu speciální ruční vrtáky, vysoké asi 1 m, krátkou udičku a speciální kombinézu, ve které je i plovací vesta, háky na led, píšťalka. Taky jsme si to jednou zkusili, ale zrovna bylo -16 °C, a tak se nedalo dlouho sedět. A navíc slyšet zvuky

pracujícího ledu mě ze začátku přivádělo málem k panice.

I oficiální zimní běžecké trasy vedou po zamrzlé ploše ať už jezera, nebo moře. Jinak tady kupodivu moře každý rok zamrzá a jenom ledoborce razí cestu pro lodě do Estonska a Švédska. Přes některá jezera, když je tuhá zima, pak vedou i oficiální zimní silnice přes zamrzlou plochu. Ledová plocha se pak stává místem, kde se jezdí na lyžích, třeba i kateskiing, pokud je tam dostatečný vítr, na skútrech, ale i na kole nebo motorce či pěšky.

Chatičky pro veřejnost, vlevo je domeček vytápěný krbem, za ním dřevník, vpravo domek s latrinami i pro vozíčkáře.

6. 12. se tady neslaví Mikuláš, ale něco lepšího. Je to státní svátek nezávislosti od Ruska z roku 1917. Tady Mikuláše, jak ho známe u nás, nepotkáte. Finové slaví první adventní neděli malé Vánoce, kdy si dávají drobné dárky a mají slavnostní jídlo, osvětlí světylky venku stromek před domem, rozsvítí lucernu venku anebo mají obří svíce v plechovkách s vánočním motivem a nádherně to hoří.

Vánoce slaví podobně jako my. Mají stromek s ozdobami, večer dárky, perníčky, vánoční jídlo, což je ráno rýžová kaše a večer šunka.

Na kole jezdí borci i v zimě do školy.

To jsme stavěli sami! Muzeum Heureka ve Vantaa.

Silvestr je jediný večer v roce, kdy je ve Finsku povoleno použít rachejtle, takže to tu rachotí o dušu. Rachejtle jsou v prodeji jenom pár dní před Silvestrem a pak až zase za rok...

Jinak jakmile je vhodná teplota, tak se hodně fotbalových hřišť promění ve veřejné kluziště, kam chodí děti na tělocvik a také odpoledne a o víkendech s kamarády a příbuznými. Takže tam potkáte všechny věkové kategorie, rodiče s kočárky, batolata, co málem ještě neumějí chodit, ale už si to trandí na bruslích a taky dědečci a babičky buď si tam odjezdí svých pár kilometrů, anebo se věnují vnučatům. Ve školách jsou zdarma k půjčení brusle, přilby, hokejky, ale většina dětí vlastní svoje. O kvalitu kluziště se stará město pomocí malých nakladačů, které tady taky odklízají sněh z chodníků, a malých kropicích vozů.

O přestávkách nebo i ve školkách se chodí denně ven, i když je vánice nebo hluboko pod nulou. A borci jezdí pořád na kole.

Monika Židková,
TOM Lysáci,
Malenovice

týpí jako domov

Zimní táboření v indiánském duchu vyžaduje specifické vybavení. Specifické znamená hlavně teplé. Tradiční oděvní součástky indiánského šatníku zde většinou nestačí.

Výčet zimního oblečení je tedy takový: pánská košile z flauše, vlněný kabátek (kapote), pletené doplňky (většinou ručně – čepice, rukavice, několik párů tlustých ponožek), dobře namazané chlupaté mokasíny, ženy a dívky pak flaušové šaty nejlépe v kombinaci s flanelovými, flaušové legíny pro muže i ženy a teplé spodní prádlo (jégrovky, flaušové bederky atd.). Neriskujeme však zdraví, a pokud nemáte dostatečné vybavení nebo se na takové vybavení necítíme, nosme raději odpovídající „běložské“ oblečení. Zvláště ženy a dívky (pokud nemají super chlupaté mokasíny) by měly bez výjimky nosit teplé zimní boty. Zde si však neodpustím jednu poznámku: v některých pevných botách, kde se noha a zvláště prsty nehýbou, může být paradoxně větší zima než v dobrých zimních mokasínech, kde se noha neustále samovolně zahřívá pohybem. Nejlepší pro zimní táboření je samozřejmě počasí, kdy mrzne – to pak oceníte všechny výhody indiánského oblečení. Proti rozmoklému sněhu vás ochrání asi jako velmi průměrné běžné oblečení.

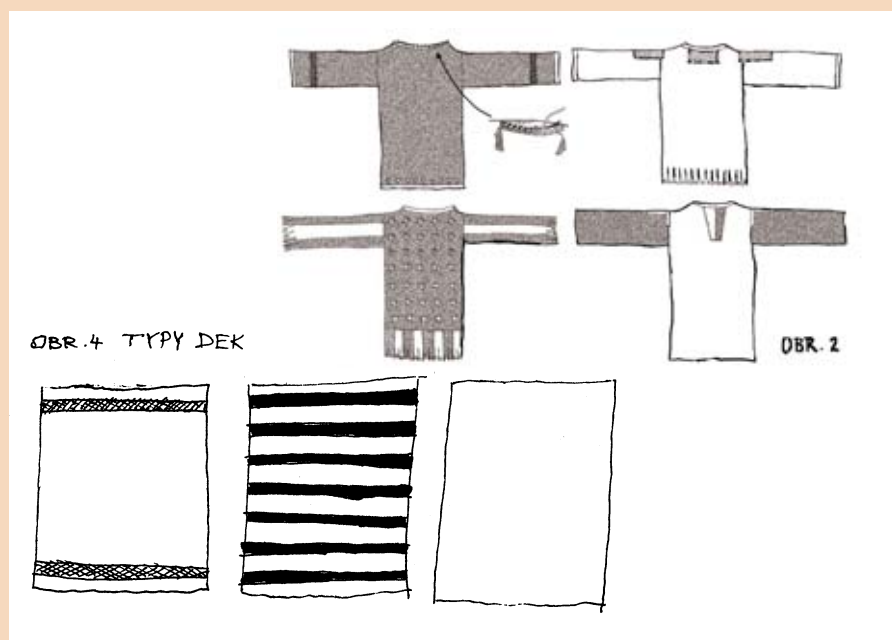
Nyní tedy po pořádku. Jak muži, tak ženy nosí flaušové legíny. Ženské tvoří jednoduchý kus flauše, který zakrývá lýtko, mužské se táhnou od pasu dolů; jedná se vlastně o nohavice. Někdo nosí i v zimě kožené legíny – zlé jazyky však tvrdí, že kožené legíny v létě hřejí a v zimě chladí. Není tomu tak zcela, ale přesto je lepší si vyrobit speciální flaušové na zimu. Vybírejte raději co nejpevnější flauš základních barev. Doporučuji nakoupit hned zjara, protože bývá zlevněný. Pozor – v horkém létě jej budete v obchodech shánět s obtížemi! Několik způsobů, jak vypadají jednoduché legíny na zimu, ukazuje obrázek 1. (Podrobný návod je

popsán v časopise Bizoní vítr 3/2003.)

Flaušové zimní košile nosili původně jen muži; proč by si ale takový svršek nemohla vyrobit i žena? Obdélníkový kus látky se přehne, prostříhne otvor pro hlavu a přišijí se rukávy, často bez manžet. U krku a na rukávech se kraje lemují přiložením jinak barevného flauše pomocí jelenicového řemínku (pozor, aby byla práce provedena tak,

rozdílem, že je lepší udělat je o kousek větší, aby se pod ně vešly ještě druhé šaty (opět flanel, bavlna). Dva jednoduché způsoby zdobení šatů ukazuje obrázek 3 – ladící barevné (nejlépe) taftové stuhy nebo mušličky kauri (nakupujte při svých letních pobytech u moře nebo v některých etnických obchůdkách) či menší provrtané mince (nejlépe staré). K tomu přidávám jednu indiánskou příhodu, jak si jeden stařík posázel vestu stříbrnými dolarovými mincemi, což uvedlo ve stav šílenství bělochy, kteří to viděli – nechápali, jak mohl zničit hodnotu peněz. Starý Indián odvětil, že peníze přece mají přinášet radost. A on má radost ze své vesty plné pěkných kulatých mincí.

Základní součástí oděvu nejen pro zimní období je vlněný kabátek (kapote). Indiáni jej začali po vzoru bí-

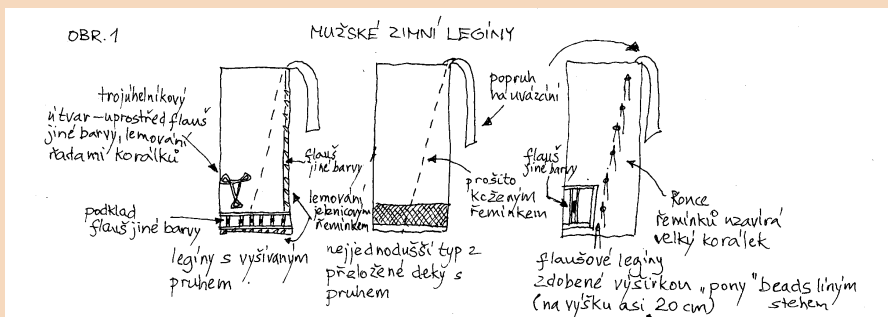

aby vás lemování nedřelo!). Někteří fešáci dělají rukávy z jiné barvy než tělo košile. Kombinaci pečlivě vybírejte a budete odměněni moc pěkným kouskem oděvu. Pod flaušovou se nosí látková (bavlněná, flanelová, diftýnová) košile. Na obrázku 2 lze vidět některé podoby a techniku lemování. (Podrobný návod je v časopise Bizoní vítr 4/2000.)

Ženy nosí flaušové zimní šaty. Postup výroby je podobný jako u šatů látkových (rozšiřující se T-střih) s tím

lých lovců nosit poměrně brzy, protože se v něm pohybuje mnohem lépe než v původních kožených pláštích. Vyrábí se z tlusté vlněné deky; nemá smysl zde popisovat podrobněji návod – zájemce obracím na knihu Táboříme v týpí, kde jej nalezne velmi dobře zpracovaný. Obrázek 4 ukazuje, jak kabátek vypadá a jaké deky jsou vhodné pro jeho výrobu.

Pokud nechcete nosit boty, je dobré zaměřit se na hledání dobré kůže na zimní mokasíny. Měla by být s chlupem, ale ne příliš hustým, aby se vám nepařila noha, a měla by být pevná. Pokud vím, osvědčila se několika lidem pevná koží kůže. Jelení a sobí příliš brzy vypelichá, beraní sice hřeje, ale po několikadenním namáčení se může rychle rozpadnout (patrně vlivem chemického činění). Někdy se zimní úprava řeší vkládáním kožešinových vložek (tvaru podrážky nebo celé sešité mokasíny) anebo

nošením vlněných ponožek a vložek z flauše (opět stříh mokasíny). Zde se tedy otevírá prostor pro experimenty. (Vzpomeňme také na boty zmrzlého alpského muže Ōtzyho.)

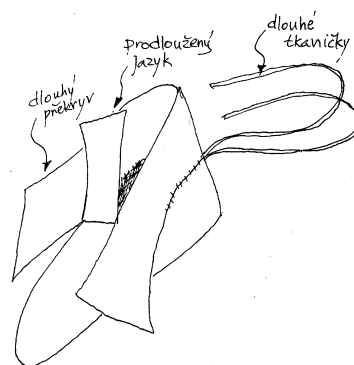
Vždy je třeba ušít mokasínu trochu větší, nezapomenout na pevnější podrážku a nástavbu, aby do boty nepadl sníh. Ta vzniká z pruhu kůže našitého k vršku mokasíny – důležitý je překryv, úměrně prodloužený rozšiřující se jazyk a dlouhé tkaničky na několikeré omotání (obrázek 5). Zimní mokasíny vyžadují dobrou péči – to znamená hlavně je pečlivě mazat za přítomnosti tepla, aby se krém dobře vpil (nejlépe se zatím osvědčila směs včelího vosku a hovězího loje).

Nezbytné jsou i další doplňky – šály (často z flauše nebo přímo jedna ze zásoby bederek), čepice (ručně pletené, skvělý dárek od přítele, nejčastěji se používají zálesácké vzory s převísem a rukavice (opět vlněné anebo oblíbené jednoduché vlněné palčáky z deky, které někdo vylepšuje tak, že sešije deku spolu s nepromokavým plátnem na typí). Osvědčila se i deka kolem pasu, která kryje choulostivé části těla a drží pomocí pásku nebo prostým založením. Sahá ke kolenům, aby se v ní dalo dobře pohybovat. Často bývala hezky zdobená a stává se tak z ní dobrý dárek přítele. Taková deka se dá použít v létě k sezení, jako podklad při obřadu, rozdělávání ohně atd.

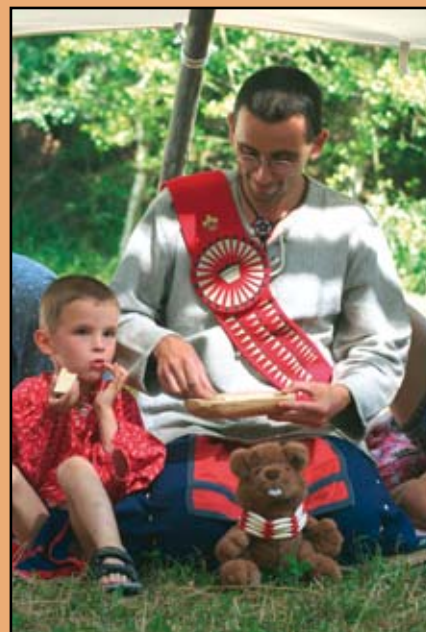
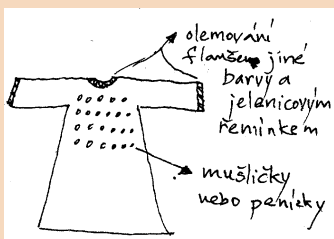
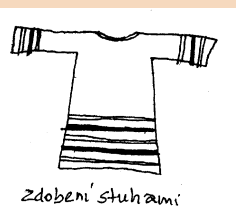
Zimní táboření je příjemný a posilující zážitek, pokud jste dobře připraveni. Proto raději než polovičaté, nedobré indiánské oblečení volte obyčejné. Přesto doporučuji si oblečení vyrobit, protože táboření tak dostává jiný rozměr a vy si pak vychutnáte chvíle, kdy oklepáváte sníh z mokasín po výletu na vlastnoručně vyrobených dřevěných sněžnicích, jdete s vědrem pro vodu jen v dece kolem pasu, protože na chvíli vysvitlo slunce, nebo s náručí dřeva čelíte vánici v teplém kabátku.

Josef Porsch – Ablákela
ablakela@centrum.cz

OBR. 5 ZIMNÍ MOKASÍNY S NÁSTAVBOU

OBR. 3 ŽENSKÉ ZIMNÍ ŠATY

Aby bylo vidět (1. díl)

Den je teď krátký, tak si ho pojďme prodloužit. Posvíme si.

Baterka ke svícení do tmy

Tuhle baterku miluju, svítila na má první dobrodružství. Koupila mi ji maminka. Jednou jsem s ní dokonce o pouhou vteřinu nevyhrál přebor republiky v nočním orientáku. Už ji nepoužívám, přestože je nezníčitelná a i po 30 letech funguje. Užívá si baterkového důchodu.

První čelovka – Made in Já

Svítit „hlavou“ a mít volné ruce! Svítit, kam se podíváš! Čelovky ale dřív nikdo nevyroběl, tak jsem si jednu udělal z klasické „buřtovky“ („buřt“ = baterie typu R20 neboli D). Byla úplně dokonalá a rád bych se s ní pochlubil, ale ukradl mi ji nějaký bídák i s celým batohem.

Uříznout a připevnit k čelence. Pouzdrem na plochu baterii byla krabička na mýdlo. Taková byla první čelovka nejednoho z nás.

Druhá čelovka – tátovi ani muk!

Kvalitní „petzlovku“ jsem si koupil po velkém vnitřním boji. Stála totiž 1200 Kčs, což byla tuším skoro půlka mého

platu. Když jsem ji ukazoval tátovi, líbila se mu, ale ustaraně odtušil, že asi musela být drahá, „nejmíň dvě stovky, ne?“

Zalhal jsem, že čtyři a on se zhroutil. Tak jsem mu tu skutečnou cenu raději nikdy neřekl. Nicméně po 15 letech je jasné, že to byl dobrý kup. Špičková čelovka (Petzl Arctic) do nejtěžších podmínek, s oddělenou baterií, která se dává pod bundu do tepla. Jen původní halogenovou žárovku jsem brzo vyměnil za obyčejnou. Halogenka sice svítila nádherně, ale tak 10 minut a dost. Při jedné akci mi za hodinu „sežrala“ celé 4 ploché baterie!

LEDkový převrat

Opravdovou revoluci přinesla před několika lety technologie svítivých diod

– L.E.D. Těžko je zahrnout do kategorie „žárovek“ – hlavní rozdíl oproti klasickým žárovkám je totiž právě v tom, že nedělají „žár“, nevytvářejí zbytečné teplo. Zatímco standardní žárovky spotřebují většinu energie na teplo, LEDky na světlo. Diody mají vysokou účinnost při nádherně malé spotřebě. Svítí jasným bílým světlem, srovnatelná doba svícení se prodloužila oproti žárovkovým zvyklostem nejméně desetkrát. Mají vynikající životnost a jsou prakticky nerozbitné. Cena LEDkových svítlen utěšeně klesá, jsou vymakané, geniální, prostě musíš je mít!

LEDky rychle vytlačují klasické žárovky, o jejich výhodách už nikdo nepochybuje

Lepší něco než nic

Když tě překvapí tma, není až tak důležité, jak dokonalou a výkonnou svítilnu máš, ale jestli máš vůbec nějakou. Tady je výhoda na straně nejjednodušších kompaktních LEDek. Mohou být součástí „S.O.S“ výbavy (ta je v batohu vždy!). Mít fantastický světlo met doma v šuplíku je ti v nočním lese platné jak porodní bábě kulomet. Čím větší svítilna, tím větší předpoklad, že nebude s tebou, až ji budeš nejméně potřebovat. Patříš také do party těch, co se z „půldenního“ výletu vracívají v noci? Tak až budeš za krásného slunečného rána váhat, jestli baterku dát do batohu, dej ji tam!

Stav nouze

Kdysi jsem byl pyšný na to, jak jsem si na zvonky posvítil odrazem měsíčního svitu o bílý papír (lepší by bylo zrcátko). Několikrát jsem jel na kole nočním lesem a pouze pohledem do mezery v korunách stromů jsem se ujišťoval, že jsem ještě na cestě. Dnes si posvítil v nouzi nejvyšší mobilem i digitálním foťákem. Bezvadné jsou miniaturní LEDkovky, nic neváží a práci odvedou překvapivě velikou.

Minisvítilny, které mají aretaci vypínače (svítí, aniž by se musel vypínač držet stále zmáčknutý), jsou praktičtější, ale zase se ti mohou samy vysvítit v batohu.

Kolik světla potřebuješ?

Zařaď se do jedné ze dvou kategorií (patříš do TT, nebo ZZ?) a podle toho vybírej čelovku.

Kategorie TT

– Turisté a Táborníci:

Pro stavění stanu, vaření, pochod lesem, čtení mapy a podobné činnosti nemusíš shánět drahé, vysoce výkonné svítilny. Našel jsem použitelné čelovky již od 70 Kč!

Po sejmutí z čelenky se může pomocí magnetu přichytit ke kovovým předmětům, to může být někdy docela praktické.

Při svitu 1xLED se dobře čte mapa, 9xLED stačí na všechny běžné činnosti a 21xLED dává dostatek světla i pro rekreační běžce.

Tahle jednoduchá pětiodovka stála jen 69,50 Kč. Koupil jsem ji svým mrňavkám s tím, že když ji ztratí nebo omylem rozšlápnu, nebude to tolik bolet.

Kategorie ZZ

- Závodáci a Záchranáři:

Světlo předchozích čelovek stačí jen nouzově pro běh či jízdu na kole. Chceš být i v noci rychlý? Jezdit tmou na kole? Tušíš, že budeš účastníkem pátraček, polezeš tmavými horami a budeš hledat, kudy tě skála pustí? Pak hledej výkon a kvalitu.

Dosvit

Dosvit svítilen patřících do kategorie TT je uváděn mezi 10–20 metry, šajnovačky pro ZZ se v katalogích honosí

Výrobci na dalekém východě se téměř jistě inspirovali úspěšným modelem Petzl Tikka.

Jedna z nejlepších možností v kategorii „za hubičku“ (sehnal jsem za 150 Kč), kompaktní, 9 ultrajasných diod, režimy: svítí 1, 3, nebo 9 a bliká všech 9.

...a podobný model se dvěma červenými blikacími LEDkami navíc, cena 140 Kč, no nekupte to.

30–90 metry. Udělej si testík. Vyzkoušej, v jaké vzdálenosti od svítilny ještě přečteš nasvícené noviny (písmenka 2 mm). Já udělal takovou zkušenost:

kategorie S.O.S.

5x LED,
6 kroků
(asi 4,5 metru)

kategorie TT

10x LED,
15 kroků
(11,25 metru)

21x LED,
19 kroků
(14,25 metru)

kategorie TT +
9 ultrajasných LED,
33 kroků
(24,75 metru)

kategorie ZZ

1x 3W Luxeon,
60 kroků
(45 metrů)

Sympatická a praktická čelovka je k vidění s různými počty diod. Seženete ji už od 110 Kč (9xLED), tato má 21xLED a dal jsem za ni 199 Kč. Nádherné ceny, vezmeš-li v úvahu, že tyto modely byly ještě před 2 lety v nabídce nóbl outdoorové firmy Vaude.

Tahle čelovka od firmy Coleman dopadne vždy na ochranné gumové lemy, a snese proto i dost drsné zacházení.

I při výběru v prodejně si můžeš zkusit, jak kvalitně svítí různé modely v porovnání s tvou starou známou baterkou. Stačí nepříliš nasvícený kout obchodu, pro jistotu baterie s sebou a posvítit na stěnu.

Odolnost

Pořádná čelovka by měla obstát také v dešti a nerozkřápnout se při prvním pádu na zem.

Mráz – a teď se ukaž!

V zimě dostávají zabrat baterie. Naštěstí LEDky svítí i poté, co klasické žárovky už ani neblíknou. Vzpomínám, s jakým nadšením a zápalem líčil kdysi první zkušenosti s LEDkami Mírek Jakeš, náš pan Polárník. Také u LEDek ale platí, že baterie je dobré držet v teple, a tak se hodí oddělitelné pouzdro, které si dáš pod bundu.

*Zažijte kouzlo nočního lesa,
ahoj, Ďouba*

Článek vzniká ve spolupráci s časopisem Skaut-Junák.

pokračování příště

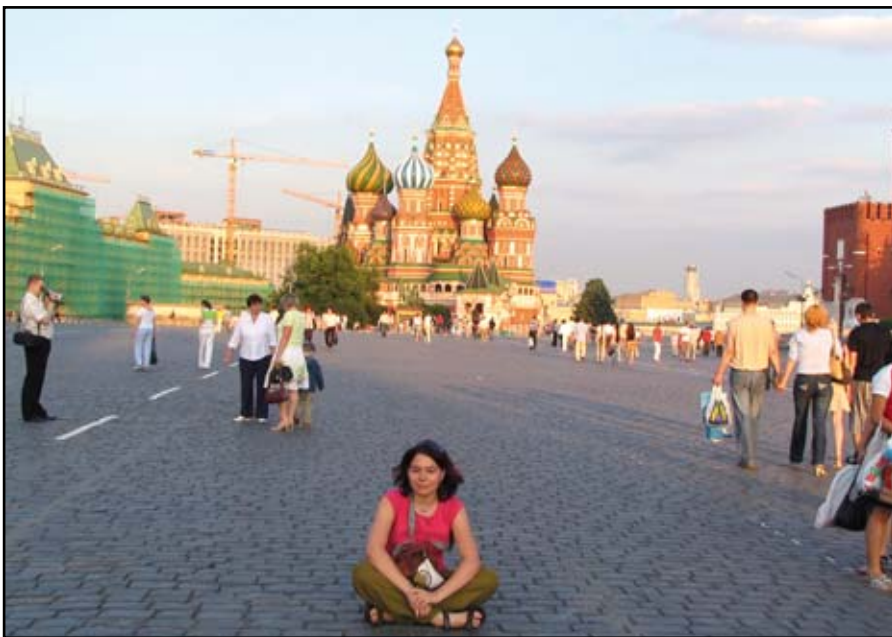
ZDRAVSTVUJTE, EVERYBODY!

Někdy v půlce února loňského roku jsem se zcela náhodou dostala k nabídce ČRDM strávit celý měsíc na jazykovém kurzu některé z evropských zemí. Kromě západních zemí byla možnost vycestovat i do Ruska! Nabídka Direktoriátu mládeže a sportu Rady Evropy mě oslovila téměř okamžitě. Bylo ovšem třeba se rychle rozhodnout a začít anglicky vypisovat přihlášky a pak čekat, jestli budu vybrána. Nejprve mezi zájemci z republiky, a poté ještě mezi zájemci z celé Evropy. Všechno dopadlo dobře, a tak koncem června stojím na letišti v Moskvě.

Úředník mi dává do pasu tři razítka a jsem vpuštěna do Ruska. Hned nato začíná hledání kolejí, na kterých máme být ubytováni. Je to napínavé, ale nakonec úspěšné. Pokoje jsou moderní, pěkné a čisté.

Zjišťujeme, že tu jsou lidi ze všech koutů Evropy. A taky z mnoha různých oblastí, co se týče práce s mládeží. Překvapuje mě, že přes turistiku a táboření jsem tu jediná. Zpočátku je dorozumivacím jazykem angličtina. Postupem času i ruština. Všichni jsou z toho rádně popletení, a tak není divu, že když se někoho zeptáte anglicky, tak vám odpoví rusky. A nejlepší je, že si toho ani nevšimnete!

První večere s účastníky a organizátory nemá chybu. V místním studentském klubu, který jsme měli zamluvený na celý měsíc, nás zavalili pirožky, borščem a bliny. Všechno posypané koprem. Všichni jsou plni nadšení. A to nám vydrží celý ten měsíc.

Druhý den hned vypuká slavnostní přivítání, rozdělování do skupin podle úrovně jazyka, seznámení s vyučujícími, a taky nám ukáží program celého kurzu. Vypadá docela nabitě!

Celý měsíc se něco děje. Dopoledne jsou kurzy. Představa, že sedíme celou dobu ve třídě a koukáme do učebnic, je docela špatná. Vyučující se snaží, a tak chodíme na exkurze, zpíváme, hrajeme divadlo a na nudu není čas. Rozdělení jsme do tří úrovní. Od začátečníků až po velmi pokročilé, ale i tak je třeba, aby i ti úplně nejslabší uměli alespoň azbuku. Odpoledne jsou workshopy nebo výpravy na Rudé náměstí a do centra. O víkendech máme exkurze s průvodkyní. Je jen škoda, že její angličtina je dost mizerná. Ale i tak jsme prošli Kreml, měli autobusovou vyhlídku po celé Moskvě a ještě si zajeli do jednoho z nejvýznamnějších klášterů v Rusku, kterým je Sergej Posad.

Měla jsem trochu strach, že měsíc je až příliš dlouhá doba, ale utekl neuvěřitelně rychle. Když na cestě zpátky už stojím na letišti, tak zjišťuji, že rozumím skutečně o hodně lépe a běžné situace vyřídím rusky bez problémů. Poděkovat bych chtěla všem pořadatelům i účastníkům, protože byli zkrátka výborní!

Petra Nováčková,
TOM Stopaři, Ostrava

❏ Nebyla žádná zima a tomíci jen sem tam lyžovali na svých základnách i různě ve světě.

❏ Vojta Lehmann, tomík z Brandýsa, učil náčelníka hrát Osadníky a nechal ho (skoro) vyhrát.

❏ Jiří Čunek poslal Jiřímu Homolkovi smsku, ve které mu děkoval za blahopřání k instalaci do Topolánkovy vlády.

❏ V Poděbradech několik mladých lidí nespalo, nestudovalo, těšilo se na krásné malované kravaty od Šárky Zetové a žilo jen Kuklou.

❏ Tvůrci portálu Výletník navštívili Klub českých turistů a ústředí Asociace TOM.

❏ Na dvě stovky tomíků se sjely do Poděbrad ulovit Kuklu.

❏ Jarda Česnek se začal těšit na to, co všechno zavolá na náčelníka tomíků, až ho uvidí jezdit na divoké vodě třeba v Rakousku.

❏ Ministryně školství Dana Kuchtová přijala delegaci skautů, tomíků, pionýrů a ligistů, kteří ji v čele s šéfem České rady dětí přišli pozdravit a chtěli po ní peníze a vlídné zacházení.

❏ Ústředí začalo se souhlasem náčelnictva chystat náročnější podmínky pro registraci v roce 2007, které mimo jiné počítá s krácením dotací pro oddíly, které se nezaregistrují včas.

❏ Náměstkyně ministryně Kuchtové Eva Bartoňová slíbila zástupcům České rady, že se zasadí o pokrok v rekonstrukcích domů po SSM, a nabídla jim ve své pracovní čokoládu.

❏ Pionýři odhalili, že Česká rada možná špatně účtovala před několika lety DPH a navrhli, aby Pavel Trantina ihned po příletu z Bruselu namířil v naleštěných botkách na finančním úřad a tam se sám rád udal.

❏ Skaut Josef Výprachtický a tomík Tomáš Novotný si mysleli, že by se měl předseda ČRDM mezitím přece jen převléci do civilu, a vzít si zubní kartáček.

❏ Slovenští tomíci neměli peníze na to, aby dorazili na jednání se zástupci Asociace TOM do Ostravy.

❏ Ředitelka kanceláře České rady Míša Přílepková a šéf rady Pavel Trantina spolu tančili na jubilejním plese Folklorního sdružení ve Žďáru nad Sázavou.

❏ Petru Balcerovi, někdejšímu ekonomovi našeho spolku, se narodila druhá dcera, Kateřina, zvaná pro svou pozeňnanou porodní hmotnost Veliká.

Co bylo v lednu, únoru a kusu března 2007

Skupina Stát při ČRDM napsala ministru Gandalovičovi, že je nesmysl, když se sedláci bojí pouštět táborníky na své pozemky s argumentem, že pak nedostanou dotace. Ministr odepsal, že si to myslí také (více na webu Adam a na našich stránkách).

Tomík Ondra Šejtka-Burgos vysvětloval u piva náčelníkovi, co je to GEOKEŠINK. Náčelník prohlašuje, že po dvou pivech je to víc než jasné.

Vítek Madron se rozhodl, že na konci projektu Interreg, tedy na konci tanců kolem Sloupu, někdy za rok, ukončí své angažmá na ústředí.

Zuzka Antošová se rozhodla, že své angažmá na ústředí od léta na rok přeruší, a to kvůli očekávanému narození dcery.

Paní Anna Benešová, která se má na penzi dobře a srší vitalitou, navštívila ústředí a kontrolovala, zda její nástupce nosí mikinu s asociačním znakem.

Na ústředí přijeli manželé Karmazínovi z TOM Ontario v Berouně a přátelsky rozprávěli o svých oddílových plánech.

Na ústředí přijel Milan Zelenka-Dědek a sdělil, že koník, kterého Lovosičtí Výři hodlají adoptovat, se bude jmenovat Tomík. Připomeňme, že tento lounský oddíl už adoptoval výra. Kdo v tom má zmatek, ať si z toho nic nedělá.

Ivo Skoček z Valmezu a jeho přátelé vyráběli kuchyň a skvělé obložení do horního, tomíkům již sloužícího domu ve Sloupu.

Na ústředí přijeli manželé Jaglovi, ústřední revizoři, a celé dva dny leželi v papírech.

Ústředí se přihlásili dva adepti na správce nové základny v Dobré Vodě u Telče (kousek od Třešti). Základna je v provozu jen v létě a čeká na milionovou injekci od dobrých lidí z MŠMT.

Předsednictvo KČT projednalo pravidla, podle kterých budou mít i děti, které nejsou členy asociace, nárok na menší příspěvek, ovšem pokud budou celoročně vykonávat pravidelnou činnost. Naopak asociací tomíci o takovou podporu žádat nesmí, jsou (víc) dotováni z prostředků A-TOM.

Pavel Trantina a Tomáš Novotný navštívili Jiřího Paroubka, který jim před tím v dopise nabídl spolupráci pro neziskový sektor, a požádali ho, aby socialističtí poslanci podpořili změnu

zákona o dobrovolníkovi ve prospěch našich spolků a příště zvedli ruce pro peníze na rekonstrukci majetku po SSM.

Ministerstvo školství napsalo tomíkům, že je pro roky 2007–2100 opět zve do klubu spolků, které jsou oficiálně uznány pro práci s dětmi a mladými lidmi a měly by k tomu dostávat i nějaké peníze. Tomíci zaplesali a první jarní den šli převzít glejt, kde to ministerstvo píše černé na zeleném.

Českolipští tomíci chystali Cimrmana. Brněnští tomíci chystali letní sraz TOM.

Předsednictvo KČT schůzovalo ve stále kratších intervalech.

Ústředí bylo rádo, že asi dvacet fotografů poslalo své fotky do spolkové výroční zprávy, která vyjde na konci května.

Vedení KČT obsáhle debatovalo o tom, zda zachovat, nebo zrušit vydávání atlasu Eurobeds, který je sice krásný, ale již čtvrtým rokem v červených číslech. Nakonec se vedení klubu rozhodlo pro kompromis, tj. pro stanovení maximální ztráty, při které bude ještě mít cenu atlas vydávat.

Při autonehodě zahynul ostravský tomík Martin Polák.

Dvě vedoucí našich oddílů, které už devátý měsíc píší pravidelně na ústředí, si přečetly v Respektu stěžejní a obrovský článek o skautech, kde se u příležitosti 100. výročí světového skautingu píše, že čeští junáci jsou nejlepší a jako takoví jediná, kdo to s dětmi umí. Obě dámy, které nejdou pro drsné slovo daleko, poslaly na ústředí rozhořčený mejl, jehož shrnutí vyznívá asi tak, že Baden Powell a Svojsík sice byli borci, ale že takovéhle vyjádření je přece jen malilinko kách, že jsou i jiní dobří, třeba s hořcem nebo křížkem nebo symbolem lesní moudrosti na hrudi nebo i jinde, s čímž ústředí diplomatically souhlasí. Obě dámy také konstatovaly, že slíbené a ústavním soudem později zhacené odškodnění drobných střadatelů a tomíků, kteří přišli o peníze v Union bance, je pěkný bordel, a že je škoda, že soudci začali trénovat čistotu zákonů právě na chudých lidech. I s tím se ústředí s posmutněným úsměvem ztotožnilo.

Ve věku 85 let odešel někdejší náčelník Ligy lesní moudrosti Milouš Stárek-Mahykan.

Exministr Bohuslav Sobotka řekl v parlamentu skautům a tomíkům,

že padesát milionů, za které vloni masivně lobovala skupina Stát pro rekonstrukci desítek zchátralých objektů po SSM, je hodně, ale dvacítku melounů by v dalším rozpočtu projít mohla.

Skauti a tomíci si tedy zakoupili nové klůcky na cídění parlamentních klik.

Na ústředí přijel žák Vítek Saidl a Inža-Ivo Bohátka, oba vedoucí znojemských tomíků, přivezli dobré víno a probrali všechno, co bylo potřeba probrat.

Někdejší civilní muž Zdeny Šmída se rozhodl potopit se i s přítelkyní Luckou.

Jestřábi z Prahy-Dubče přiletěli do Rostok s nápadem uspořádat v zimě 2008 Kuklu.

Ústřední ekonom Josef Novák věnoval oběma Tomášům na ústředí malé ptáčky.

Začalo jaro, svítlo sluníčko, tomíci houfně vyjžděli na výlety, pracovali dobrovolně na chalupách, z ministerstva školství přišly nějaké peníze, přátelé woodcrafteri si odvezli nepotřebnou čističku z Dubice a svět se zdálo na chvíli jiným, lepším.

Podle dobře informovaných zdrojů z archivních materiálů Svazu socialistické mládeže vyplývá, že v majetku této bývalé svazácké organizace bylo i poměrně luxusní rekreační sídlo na Kanárských ostrovech. Potvrdí-li se tato zpráva, uvažuje ústředí, že o ně projeví zájem. Naši tomíci by pak mohli naplno uplatnit své záliby v potápění, jachtingu či studiu exotické fauny a flóry. Pro tomíky hraje i fakt, že o lukrativní nemovitost může žádat jediné nepodnikatelský subjekt, občanské sdružení celoročně pracující s dětmi a mládeží.

Martin Příbyl, krajánek z Brna, poučil kolegu tomíka Kamila Zbořila o tom, že pišinger je vlastně oplatek.

36. ročník pochodu Do Okoře bez oře v sobotu 31. března 2007

Akce kterou zajišťuje Klub českých turistů Kralupy nad Vltavou, TOM Vltavský paprsek, je součástí projektu „Coca-Cola Srdce v pohybu“.

V jejím rámci se ve spolupráci s občanským sdružením Život dětem uskuteční Sluníčkový den – pod názvem „Sluníčko na Okoři“.

Jízda historickým motorovým vlakem v úseku Kralupy – Noutonice a zpět.

Informace na www.zmz.cz.

OKOŘ louka pod hradem

9.00 – 15.00 hod.

V cíli obdrží každý účastník „placku pochodu“ a diplom.

Jízdní řád autobusů i vlaků bude k dispozici na startech a v cíli pochodu.

Informace o akci :

ing. Zdeněk Vejrosta
nám. Mládežníků 677

27801 Kralupy nad Vltavou

tel. byt : 315727491,

tel. zam. 315713625

26. letní sraz turistických oddílů mládeže

Termín: 28.7–5.8.2007

Místo srazu: Brno, Brněnská přehrada, turistická základna Zouvalka.

Pořadatel: Asociace turistických oddílů mládeže, Jihomoravská krajská rada Brno, TOM Pifíkovci Brno, TOM Delfíni, TOM Kasiopea, TOM Vichr z hor.

Vedoucí akce: Miloš Voštera, Jihomoravská krajská rada asociace TOM, Labská 25625 00 Brno

Ing. Martin Příbyl, předseda Jihomoravské krajské rady asociace TOM

telefony: 604 560 478

547 223 532 (večer)

e-mail: milda@mujbox.cz

martinpribil@centrum.cz

Sraz turistických oddílů je zařazen mezi významné akce KČT pro rok 2007.

Milan Zelenka-Dědek (Vyr a Koník ze sou-toku, od Loun) návštěvou ústředí.

Tomík č. 59, BŘEZEN 2007

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
ve spolupráci s Klubem českých turistů,
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR.

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.

Tel., fax: 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785

E-mail: ustredi@tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili:

Jiří Chour, Tomáš Novotný,

Vít Madron, Petr Balcer, Jiří Hovorka,
Zuzana Antošová

Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Matěj Chour

Ostatní fotografie:

oddíloví vedoucí

Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář
a vracejí se jen na vyžádání.

Náklad 1200 výtisků.

Uzávěrka příštího čísla
je 20. 5. 2007

Máte zájem o pronájem?

TOM „Práčata“ Rapšach pronajme zcela
vybavené tábořiště u říčky Dračice mezi
Klikovkem a Suchdolem nad Lužnicí.

Termín: 11.–25. srpna 2007

Tábořiště je kompletně vybaveno pro
50 osob - 25 podsadových stanů, hangár
6 x 15 m s „obývákem“ pro vedoucí 3 x 6
m, 7,5 m typí, kancelářský stan 2,5 x 2,5
m, polní kuchyně, polní sprcha, nádrž
na pitnou vodu 2 m².

Cena pronájmu je 8.000,- Kč. V ceně
je zahrnuto obstarání všech potřebných
povolání.

Bližší informace: Karel Snětina, karel.
snetina@j-hradec.cz, tel. 384786120
(zaměstnání), 384786192 (večer domů)

Narozeniny

Měli jsme narozeniny, kulaté dvacáté výročí našeho oddílu Klub lesní moudrosti, dvacet let. Bilancovat, ohlížet se zpátky, zavzpomínat... Přišel jsem do Roudnice za Jitkou (dnes mojí manželkou) v roce 1986, vstoupil do tehdy jejího oddílu (i života) a vydrželi jsme spolu dodnes. Začínali jsme pod hlavičkou pionýrské skupiny jako mnohé naše oddíly, po listopadu 1989 jsme řady pionýrů (na přání většiny rodičů) opustili a nějaký čas byli členy organizace KONDOR, potom ČSTV, také jako zájmovým útvarem Domu dětí, zkoušeli jsme i KČT, ale všude jsme byli „další čárkou v činnosti té organizace“. Od roku 1990 si říkáme Klub lesní moudrosti. Naděje nám svítla v roce 1995, kdy jsme se stali řádným oddílem Asociace TOM (s reg. číslem 19029). Oddílem prošlo na 300 dětí, moji kolegové oddíláci vyrostli v oddíle, zůstali věrní a bez jejich pomoci si nedovedu práci s dětmi ani představit. Prožili jsme spolu mnoho hodin, dní, známe se, spoléháme jeden na druhého. Jednou skončí každý, i já třeba, ale věřím, že v každém tomíkovi, který oddílem prošel, zůstanou vzpomínky na vše dobré a zážitky ze společných akcí.

Když jsme bilancovali, zjistili jsme, že za oněch 20 let bylo uspořádáno na 300 oddílových schůzek (průměrně 3 za měsíc), to je na 450 hodin... 18,5 dne. Vyjeli jsme na 200 jednodenních výprav a více než 100 výprav víkendových. Připravili jsme 11 zimních táborů, které

se těší velké oblibě (autobus vždy doplňujeme rodiči našich dětí), na kterých jsme strávili 75 dní a zúčastnilo se jich 287 dětí, z nichž některé se účastnily opakovaně. Vyjeli jsme na 20 letních táborů, každý v délce 15 dní, tedy jsme na nich pobyli 300 dní a zúčastnilo se jich 679 dětí, z nichž některé se účastnily opakovaně.

Za 20 let prošlo oddílem skoro 312000 Kč, z čehož byly sponzorské dary 93000 Kč (1994–2006), dotace od roudnické radnice 140000 (2000–2006), dotace od naší mateřské Asociace TOM 665813 Kč (1995–2006). Spočítáno, že rodiče zaplatili 2221187 Kč.

Za 20 let jsme „popsali“ již 10 kronik. Do nich píšeme, lepíme fotografie z akcí, výprav a táborů, dokumentujeme naši činnost. Neznám krásnější pocit, když si děti (i ty odrostlé) prohlížejí starší kroniky a se smíchem vzpomínají na zážitky, které prožily v oddíle. To mi dokazuje, že naše snažení a činnost má smysl a že to stojí za to.

Od roku 1993 vydáváme náš oddílový časopis Stopař, vychází každý měsíc ve formátu A5 kopírovaný černobíle, informuje o připravovaných akcích, shrnuje akce proběhlé, společenská rubrika připomíná svátky a narozeniny našich členů a po celý rok 2006 zde vycházela historie oddílu.

Narozeninový rok jsme prožili pracovně – našimi nejmladšími tomíky, kteří se akcí účastnili převážně se svými rodiči. Známe se osobně se všemi rodiči našich dětí, máme s nimi přátelský

vztah vybudovaný na vzájemné důvěře. Některé akce připravujeme společně, skvělá byla akce v Českém ráji „Turnov, srdce Českého Ráje“. Oddílové kulatiny jsme nakonec oslavili na Leské u Třebívlic, která byla i místem naší první „společné výpravy“ s Jitkou na podzim 1986; zde jsme opekli prase, něco vypili, zavzpomínali, přivítali několik vzácných hostů, oddílových (bývalí členové) i spolkových, kdy nás navštívil i sám náčelník, čehož si s Jitkou ceníme nejvíce. Přijeli i správčové „naší“ táborové základny a my zase strávili silvestr a Nový rok u nich v Kališti. Máme spoustu kamarádů, kolem nás je mnoho lidí, kterých si vážíme a ceníme, zvláště když víme, že i oni vědí, že práce s dětmi není jednoduchá. Máme skvělou partu dětí, vedoucích i rodičů... co více si do nového roku můžeme přát!

Snad ať nám zdraví slouží a trochu taky toho štěstí (vždy si připomínám, že na Titaniku byli zdraví všichni, ale neměli to štěstí...).

Vratislav Florián Hroch,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem

JOACHYME, HROZNĚ NÁS TO LÁKÁ JÍT TAM ZA TEN KOPEC V SRDČÍCH MÁME NEPOKOJ A TOUHU DÁT SE NA CESTU.

JO!

JO!

PRĚSNĚ!

POJĎ K NÁM, K NÁM POJĎ

JSEM RÁD, ŽE JSTE NEPROPADLI KONZUMNÍMU ZPŮSOBU ŽIVOTA A CHCĚTE VYPADNOUT VEN, ZA HRANICE VŠEDNÍCH DNŮ.

TO JE VONŮ!

TO JÁ KAŽDÝ TÝDEN DOSTAL ZVADLO A PAK VYRÁŽEL NĚKAM NA ČUNDR. OBUJ JSEM STARÉ KANADY, NA SEBE KONČO, NA ZÁDA USÁRNU, ZABALIL CELTU, NAVRCH ŽRACÁK, FELÍNU, KEDR, BAČR, CANČÁK A HURÁ NA KEMP ZALOMIT PALCE

FELÍNA? KEDR?

JAKOU ŘEČÍ ŽE TO MLUVÍ?

TO BUDE ASI TA STAROTRAMPŠTINA

ASI JO

NA OSADĚ UŽ SEĎELI BOB, JOHNY, JIM, FRANKIE, DLOUHÁN, ŽÁRA, UŠŮM, HUŇÁŽ, CHLUPÁČ, ZRZOUN, DRZOUN, VRZOUN, JACK, MACK, PACK, SLADKÁ DŘEVA TĚLA AŽ DO RÁNA...

KAM SE, HROME, VŠICHNI PODĚLI? MĚL JSEM KRÁSNĚ VYPŘÁVĚNÍ JEŠTĚ NA NĚKOLIK DNÍ.

PŘÍRUČNÍ TRAMPSKO-ČESKÝ SLOVNÍK

- ZVADLO - POZVÁNKA
- KANADY - VOJ. OBUV
- USÁRNA - U.S. TORNA
- KONČO - VOJ. MANTL
- ŽRACÁK - CHLEBNÍK
- CANČÁK - TR. PAMÁTNÍK
- KEDR - CHLEBA
- BAČR - LŽICE
- FELÍNA - POL. LAHEV
- SLADKÉ DŘEVO - KYTARA
- SLANÉ DŘEVO - ?
- ZALOMENÍ PALCE - TRAMPSKÝ POZDRAV

JDEŠ SI ASI PRO AUTOGRAM MILÝ HOCHU?

DNES AKCE ZA KOPCEM

TO ANI NĚ, ALE NESU TO ZVADLO. STEJNĚ MĚLI OSTATNÍ V POŠTOVNÍCH SCHRÁNKÁCH.

DNES AKCE ZA KOPCEM
BIG MAC & HRANOLKY
20 -
COCA - COLA ZDARMA